

2020-03-27 Analytiikkajaoston kokous

Aika: perjantai 27.3.2020 kello 13-15

Etäyhteys: <https://cscfi.zoom.us/j/643517404>

Jäsenet

- **Tomi Kytölä, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)**
- **Tero Huttunen, kehittämispäällikkö, opetus- ja kulttuuriministeriö (I varapuheenjohtaja) (13:45 alkaen)**
- Ilmari Hyvönen, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö (II varapuheenjohtaja)
- **Jonna Korhonen, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (13:40 alkaen)**
- Joonas Mäkinen, projektipäällikkö, Opetushallitus ESTE
- Elina Harjunen, arviointineuvos, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus ESTE
- Jukka Marjanen, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus ESTE
- Arto Hellas, vanhempi yliopistonlehtori, Aalto-yliopisto ESTE
- Harri Ketamo, tutkija, Satakunnan ammattikorkeakoulu ESTE
- Mikko-Jussi Laakso, dosentti, Turun yliopisto ESTE
- **Ari Korhonen, vanhempi yliopistonlehtori, Aalto-yliopisto**
- Petri Ihantola, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto ESTE
- Jouni Pursiainen, professori, Oulun yliopisto ESTE
- **Timo Väliharju, toiminnanjohtaja, COSS**
- Titi Tamminen, toiminnanjohtaja, Suomen eOppimiskeskus ry ESTE
- Kaisa Honkonen, toiminnanjohtaja, Suomen eOppimiskeskus ry ESTE
- Topi Litmanen, asiakasratkaisupäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy (sihteeri)

Asiantuntijavieraat

- **Jiri Lallimo, Aalto-yliopisto**
- Patrik Maltusch, Aalto-yliopisto ESTE
- **Kaisa Kotomäki, projektipäällikkö, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy**
- **Kristian Raitio, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy**
- Jukka Kurttila, Oulun ammattikorkeakoulu ESTE
- Hanna Teräs, Tampereen ammattikorkeakoulu ESTE
- **Markus Humaloja, Vantaan kaupunki**
- **Hanni Muukkonen, Oulun yliopisto**
- **Helena Majamäki, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy**
- **Tomi Tiittanen, Helsingin yliopisto**

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksestä päättäminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen 13.12

2. Edellisen kokouksen keskustelumuistion hyväksyminen (liite 1), Kotomäki esittelee

- Liite 1: [Edellisen kokouksen muistio](#) (21.2.2020)
- Muistio hyväksyttiin sellaisenaan eikä siihen esitetty muutoksia.

3. Ajankohtaiset asiat

- Analytiikkaviitekehystä ja siihen tehtyä työtä on esitelty OKM:n johtoryhmässä ja se on saanut positiivista palautetta.
- Etäopetuksen näytön paikka -tapahtumassa oli käsitelty etäopetuksen tilannetta 18.3.2020 <https://tivia.fi/2020/03/16/etaopetuksen-nayton-paikka-18-3-2020/>

4. Analytiikkajaoston kokoonpano ja jaoston toiminta

Analytiikkajaoston toiminta

Kytölä kertoi, että analytiikkajaoston toimintaan kaivataan standardiyhteistyötä ja fasilitointia. Ajatuksena on järjestää työpajoja eri teemojen ympärille ja osallistaa eri sidosryhmiä. Jaosto voisi järjestää työpajoja, mutta myös verkostoitumisen näkökulmasta koulutusastekohtaisia päiviä. Kiinnostuneille tarjottaisiin verkostotapahtumia ja yhteistä tiedonjakamista.

Viitekehysten jatkotyöstämisessä keskitytään palautteen, tarpeiden ja kommenttien kartoittamiseen. Samalla kehitetään muuttuvan lainsäädännön pohjalta viitekehystä. Pyritään saamaan viitekehys laajaan käyttöön ja tietoisuuteen.

Tomi Tiittanen: Ehdottoman hyvä ja tärkeä asia. Omassa työssäni törmään tilanteisiin, joissa etsitään lukuja tai numeroita. Nyt esimerkiksi lukukausimaksuvelvollisia. Aina kun tällaista tehdään kansallisesti niin kannattaa tehdä yhdessä. Vaikuttaa siihen, miten luvut määritellään. Helsingin yliopiston puolesta olen mielelläni mukana tässä edelleen.

Ari Korhonen: Jos jalkaudutaan koulutustasoryhmiin, voisi määritellä korkeakoulutoimintaa erikseen koulutuksen ja tutkimuksen osalta. En tiedä pitäisikö tutkimus erottaa tästä.

Tomi Kytölä: Tavoitteena saada eri ryhmät aktiivisesti mukaan. Syntyisi parhaita käytäntöjä. Alunperin oli ideana, että liian moni toimija miettii samoja asioita yksin, jolloin jää saamatta tiedonjalostumista, mitä tapahtuu kun asioita pohditaan yhdessä.

Kristian Raitio: Hyvä käydä asioita yhdessä, mutta tässä on paljon eri puolia. Miten saadaan tuotettua tästä jaostosta tiivistyksiä ulospäin.

Tomi Kytölä: Tämä on se mitä tässä on suunniteltu. Tarkoituksena on, että kenttä kehittää omaa toimintaansa tekemisen kautta. Monia linjoja menossa samaan aikaan. Meidän tavoitteena on edistää tätä kenttää. Vaatii, että keskustellaan tästä laajasti

Analytiikkajaoston kokoonpano

Kytölä kertoi, että ideana on, että pidetään jaosto avoimena eikä suljeta keneltäkään. Jäseniltä toivotaan osaamisen tuomista mukaan ja aktiivisesti osallistumista. Tulevaisuudessa halutaan pitää kiinni siitä, että jäsenet pystyisivät osallistumaan suhteellisen aktiivisesti. Me varmasti katsotaan toiminnan näkökulmasta miten tätä pitää vahvistaa ja minkälaista osaamista tähän tarvitaan. Korkeakoulujen osalta on tullut työssä hyvin esiin se, että mitä eri paikoissa tapahtuu ja missä tutkimus menee. Nyt halutaan tuoda muilta asteilta käytännön ratkaisuja ja tekemistä. Työpajojen ja seminaarien kautta halutaan laajentaa keskustelua. Esimerkiksi yritysten kanssa toimiessa tuli esiin uusia näkökulmia. Tarkoitus ei ole eriyttää asteita toisistaan. Mutta voidaan tiivistää työskentelyä ja ottaa astekohtaisesti asioita. Mutta tavoitteena on että yhteinen ymmärrys ja kokonaiskuva pysyisi kirkaana.

Kuten ensimmäisellä kerralla, jaosto lähestyy ihmisiä ja kysyy osallistumisesta. Jäseninä on ydinryhmä, joka vie asioita eteenpäin. Mutta toiminta on avointa kaikille. Huhtikuun puolellavälissä pyritään saamaan lähetettyä kutsut.

Haetaan uusia jäseniä ryhmään. Toivotaan, että moni jatkaa. Ammatillista puolta vahvemmin. CSC:n puolelta Kaisa Kotomäki ja Kristian Raitio jäävät pois, mutta jatkavat analytiikkaviitekehityksen osalta työtä. Helena Majamäki ja Topi Litmanen jatkavat.

5. Viitekehityksen julkaisu

- [Työstöalueen wiki-sivu](#), josta löytyy linkki viimeisimpään versioon

Kytölä kertoi, että toukokuun alkuun on tarkoitus järjestää webinaari. Tilannetta seurataan ja järjestämistä arvioidaan. Julkistamisen pitäisi tapahtua kevään aikana. Katsotaan voidaanko viitekehys saada OKM:n julkaisuun.

Todettiin, että vanha työryhmä jatkaa, kunnes viitekehys on julkaistu, vaikka toimikausi päättyy

6. Muut asiat

Keskusteltiin poikkeustilanteen tuomista uusista näkökulmista oppimisanalytiikkaan.

Hanni Muukkonen: Oulun yliopistiossa mietitty yliopistotasolla ja Analytiikkaäly hankkeessa, että kun ollaan etäopetuksessa, analytiikkasovellukset tuovat lisää mahdollisuuksia etäohjaukseen. Datavisualisoinnit tukevat etävuorovaikutusta ja saavat uusia käyttötarpeita.

Kristian Raitio: Tuntuu että oppimisanalytiikassa ja muualla haetaan rajoja siitä, että mitä on ok analysoida. Monet organisaatiot haluaisivat tehdä analytiikkaa, mutta painivat esteiden kanssa vielä.

Tomi Kytölä. Toivotaan että viitekehys auttaisi

Jiri Lallimo: Nyt tiedostetaan, että minkälaiset ne on ne uudet tarpeet mitä uusi tilanne tuo. Etäoppimisen parantaminen on nyt näkyvämpää opiskelijalle. Hyvinvointiin ja opiskelijan arjen organisointiin liittyviä asioita on noussut esiin. Tarvitaan tietoa opiskelijan päivittäisestä arjesta. Tämä on tärkeää, että opiskelijoita voidaan tukea paremmin.

Tomi Kytölä: Onko paikkaa, jossa jaetaan tätä tietoa? Vai onko tässä jotain muuta foorumia missä tietoa jaetaan?

Jiri Lallimo: Analytiikkaäly -hankkeen kautta levitetään tietoa. Mutta Aallossa ainakin se on olemassaolevan systeemin hiomista ja sen hyödyntämistä. On olemassa erilaisia tietopankkeja, mistä sitä tietoa saa. Opettajia tuetaan järjestämään uusia tapoja. Mutta ilahduttavan nopeasti tätä tietoa ollaan saatu levitettyä.

Hanni Muukkonen: Pedaforum <https://www.oulu.fi/pedaforum2020/> on ainakin sellainen tapahtuma, jossa voi laajemminkin jakaa kokemuksia.

Kristian Raitio: Lähipiirissä ala-asteella esimerkiksi maahanmuuttajataustaisissa kouluissa haasteita, miten tehdään ohjeita kun lapset ja vanhemmat eivät ymmärrä suomea.

Tomi Kytölä: Tätä on pyritty huomioimaan, etenkin erityisryhmiä jo nyt kriisin aikana. Näkisittekö että kun pahin on ohi, ja pystytään järjestämään tilaisuuksia. Oisko tää teema, jota vois ottaa esiin. Aika usein on puhuttu muista asioista. Oisko syytä ottaa yksi teemakokonaisuus. Pystyiskö sitä kautta havaitsemaan mahdollisuuksia, joita oppimisanalytiikka voisi tarjota.

Hanni Muukkonen: Kokemuksia ja tutkimustuloksia on olemassa, mutta tilanne on laajentanut kaikkia koskevaksi.

Kaisa Kotomäki: Miten, sopsisiko tämä teema ITK-päiville? Paikka pitäisi vahvistaa.

Tomi Kytölä: ITK-päiville mennään. Mutta voisi miettiä teemaa. Sinänsä tää on ihan poikkeuksellinen tilanne. Otetaan ehdottomasti harkintaan.

xAPI tilaisuus

Markus Humaloja kertoi xAPI-tilaisuudesta, joka järjestäjien näkökulmasta onnistui erinomaisesti. Saatiin yli 70 ihmistä paikalle, ennen rajoituksia. Ja etänä oli porukkaa myös. Tallenne löytyy <https://vantaakanava.fi/koulutusteknologian-uudet-tuulet-suomessa/> Saatiin palveluntarjoajat ymmärtämään, että missä tästä palvelukanavassa on kyse. DigiOnen näkökulmasta kuvattiin, että miten me koulutuksen järjestäjän näkökulmasta haluttaisiin se data säilyttää. Ei hidasteta innovaatioita, mutta edistetään yhteentoimivuutta. Tilaisuudessa ei oltu ison datan perässä, vaan haluttiin opettajan ja arviointityön avuksi tietoa.

Keskiviikkona 25.3 pidettiin **Koulutusteknologian pelisäännöt**. Tätä on tekemässä Espoo, Kauniainen ja Turku. Tässä vaiheessa tehdään vasta liiketoimintasuunnitelmaa. Paikalla oli kuntien, OKM:n CSC:n ja DVV:n edustajia. Työpajamaisesti työstettiin asioita. Humaloja kertoi itse olleensa analytiikka ja tiedonhallinta -työpajan vetäjänä. Olisiko tässä sellainen työsarja, että Oppimisanalytiikan viitekehys on yksi näkökulma ja valmis paketti tähän. Että vois muodostaa pelisääntöjä, jotka koskettaisi kaikkia osapuolia. Haluttaisi aktivoida kaikki osaavat osapuolet siihen, että oppimisanalytiikan pelisääntöjä voitais tehdä.

Aiheesta lisää: https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/talous_ja_strategia/hankkeet_ja_projektit/sivistystoimen_toimiala/oppimisen_uusi_ekosysteemi

Timo Väliharju. xAPI on ilmassa vielä. Ei oikein tiedetä miten sitä käytettäisiin. EduCloud Alliancessa yritetty saada näkemystä, että miten sitä voisi kansallisesti edistää.

Tero Huttunen kertoi olevansa mukana DigiOnen seurantar ryhmässä. Siellä on ollut keskustelua työnjaosta DVV:n OPH:n ja OKM:n välillä. Oppimisen hallinnon alalla tiedon yhteentoimivuuden osalta OKM:llä on omistajuus. OKM ja OPH-akseli on tässä keskeinen.

Tomi: On keskusteltu, että yritysten näkökulmasta Suomi on referenssikohde ja tavoite on kansainvälisillä markkinoilla. Voidaan hyvin ottaa tästä fasilitointivastuuta ja koettaa löytää parhaat ratkaisut, joissa nähdään, mitä tietoa ois järkevä käyttää. Ja sitä kautta tulee yhteentoimivuuden vaatimus, jotta tietoa voidaan käyttää eri konteksteissa. Jaoston puolella puhutaan oppimisanalytiikasta, mutta yhteentoimivuus on kaikenkattava teema. Halutaan tukea sitä, että saadaan keskusteltua tässä laajemmassakin näkökulmassa. Pyritään löytämään parhaat ratkaisut toimijoille.

Tomi Kytölä: Pysyäkää terveinä ja lähestytään ihmisiä. Kysellään kiinnostusta ja mahdollisuutta osallistua aktiivisesti jaoston toimintaan mukaan, jotta toiminta olisi jatkossakin aktiivista. Työsarkaa riittää. Tämä on kaikille avoin verkosto. Ihmisiä saa pyytää mukaan ja se on hyvä asia. Yhdessä pöydässä pyritään tuomaan ihmiset ja näkemykset yhteen.

6. Seuraava kokous perjantaina 17.4 klo 13-15.